

Motion

1977/78:831

av Lars Werner m. fl.

om höjda utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning, m. m.

I vår motion i föl om höjda utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning konstaterade vi att vid en ökad arbetslöshet kommer arbetsmarknadsutbildningen att i än större utsträckning än vid tidigare nedgångsperioder att användas för att ersätta den utbildning som företagen själva förut svarade för. Det har också blivit så. Aldrig tidigare har så många gått i arbetsmarknadsutbildning som nu, varken i företagen eller på AMU-centra.

Arbetsmarknadsutbildningen har med andra ord blivit mer än en utbildning för arbetslösa. Den används nu som ett regleringsinstrument i arbetsmarknadspolitiken. Dess uppgift är att reglera ojämnheter och ryckigheten i det kapitalistiska produktionssättet. Dess uppgift är också att dölja den ökande arbetslösheten och utslagningen från arbetsmarknaden, ett slags uppehållande verksamhet i avvaktan på den goda högkonjunkturen som ju alltid väntar bakom knuten enligt borgerlighetens teckentydare. Arbetsmarknadsutbildningen har nu nästan helt tagit över inte bara den primärutbildning som de stora företagen förut själva svarade för utan också deras fortbildning av den anställda personalen.

Men arbetsmarknadsutbildningen har också börjat få ett mer framträdande näringspolitiskt syfte. Den är på väg att bli ett nytt bidragssystem till företagen, framför allt de företag som man betraktar som krisföretag.

Uppenbart är alltså att även en borgerlig regering tillmäter arbetsmarknadsutbildningen en stor betydelse. Då är det fullt logiskt om man även tillmäter den ekonomiska situation man kan erbjuda de människor som genomgår arbetsmarknadsutbildning stor betydelse, dvs. att de som genomgår denna utbildning får en ekonomisk situation som står i linje med den positiva syn på arbetsmarknadsutbildningen som regeringen har när det gäller att värdera arbetsmarknadsutbildningen ur arbetsmarknadspolitisk och konjunkturpolitisk synvinkel.

Men så har det aldrig varit. År efter år fick vänsterpartiet kommunisterna motionera i riksdagen för att få till stånd ynkliga höjningar av utbildningsbidragen, innan man äntligen den 1 januari 1976 införde ett nytt bidragssystem inom arbetsmarknadsutbildningen. Samhällets strukturförändringar fick betalas av de arbetslösa som hänvisades till arbetsmarknadsutbildningen, och de fick betala ett pris som varierade år från år och som blev ständigt högre i takt med att realvärdet av utbildningsbidragen successivt sjönk.

Även om det nya bidragssystemet ännu inte har gällt så länge gäller det att vara vaksam mot att inte samma förhållande kommer att prägla detta nya bidragssystem som det gamla, nämligen att realvärdet av utbildningsbi-

dragen vid genomförandet snabbt sjunker genom inflationen.

Genom det sätt på vilket arbetsmarknadsutbildningen nu används är det alltså logiskt att företagen svarar för en allt högre andel av utbildningskostnaderna och att de som genomgår arbetsmarknadsutbildningen får kompensation för levnadsfördyringen sedan systemet med nya bidragsnormer infördes.

Vi vill mot denna bakgrund föreslå

att riksdagen uttalar sig för följande ändrade grunder för arbetsmarknadsutbildningen, att tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1978 nämligen

1. att alla som genomgår arbetsmarknadsutbildning erhåller 175 kr. per dag under fem dagar per vecka, oavsett om de är anslutna till arbetslöshetsförsäkringskassa eller icke och oavsett ålder,
2. att de som under arbetsmarknadsutbildning uppbär hel pension eller är kontinuerligt sjukskrivna får den ersättning som är ekonomiskt mest gynnsam för dem,
3. att arbetsmarknadsutbildningsfonden får en uppräknig av sina anslag för de ovan nämnda reformerna genom motsvarande höjning av den särskilda arbetsgivaravgiften.

Stockholm den 23 januari 1978

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

GUSTAV LORENTZON (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

JÖRN SVENSSON (vpk)